

**Форми на идентификация сред българо-арменци
(По примери от гр. Хасково)**
Таня Матанова

Литература

Антова, Светлана 2007: „Тук живеем, тукашен хляб ядем“. *Етнокултурна идентичност на българите в Словакия*. София: Парадигма [Antova, Svetlana 2007: „Tuk zhiveem, tukashen hlyab yadem“. *Etnokulturna identichnost na balgarite v Slovakia*. Sofia: Paradigma].

Банкова, Петя 2019: *Арменците в България*. – <https://balgarskaetnografia.com/grupi-i-obshtosti/etnicheski-grupi-i-obshtnosti/armencite-v-balgaria.html> (20.06.2022) [Bankova, Petya 2019: *Armentsite v Bulgaria*. – <https://balgarskaetnografia.com/grupi-i-obshtosti/etnicheski-grupi-i-obshtnosti/armencite-v-balgaria.html> (20.06.2022)].

Вебер, Мария 2010: Этническая идентичность в смешанных семьях. – *BizBote. Информационно-методический журнал BiZ-Образовательно-информационного центра в Российско-Немецком Доме в Москве*, 2, 12–14 [Veber, Mariya 2010: Etnicheskaya identichnost' v smeshannyh sem'yah. – *BizBote. Informatzionno-metodicheskiy zhurnal BiZ-Obrazovatel'no-informatsionnogo tsentra v Rossiysko-Nemetskem Dome v Moskve*, 2, 12–14].

Владимирова, Надя 2018: *Опазване и съхраняване на културното наследство на арменците в България: актуално състояние и проблеми*. Рузе: Авангард принт [Vladimirova, Nadya 2018: *Opazvane i sahranyavane na kulturnoto nasledstvo na armentsite v Bulgaria: aktualno sastoyanie i problemi*. Ruse: Avangard print].

Губогло, Михаил Н. 2003: *Идентификация. Идентичности. Этносоциологические очерки*. Москва: Наука [Guboglo, Mikhail N. 2003: *Identifikatsiya. Identichnosti. Etnosotsiologicheskiye ocherki*. Moscow: Nauka].

Денова, Светлина 2005: *Семейни празници при смесен брак (По материали от град Пловдив)*. Пловдив: Имеон [Denova, Svetlina 2005: *Semeyni praznitsi pri smesen brak (Po materiali ot grad Plovdiv)*. Plovdiv: Imeon].

Дробижева, Леокадия М. 2006: Государственная и этническая идентичность: выбор и подвижность. – В: *Гражданские, этнические и религиозные идентичности в современной России*. Москва: Издательство Института социологии РАН, 10–30 [Drobizheva, Leokadia M. 2006: *Gosudarstvennaya i etnicheskaya identichnost': vybor i podvizhnost'*. – In: *Grazhdanskiye, etnicheskiye i religioznye identichnosti v sovremennoy Rossii*. Moscow: Izdatel'stvo Instituta sotsiologii RAN, 10–30].

Ериксън, Ерик 1996: *Идентичност. Младост и криза*. София: Наука и изкуство [orig.: Erik Erikson. *Identity: Youth and Crisis*].

Живков, Тодор Ив. 2001: *Етничният синдром*. София: Аля [Zhivkov, Todor Iv. 2001: *Etnichniyat sindrom*. Sofia: Alya].

Караханян, Карекин Саркис 1980: *История на арменците в Хасково*. Хасково: Арменска Аполистическа Православна Църква „Сурп Степанос“ [Karahanyan, Karekin Sarkis 1980: *Istoriya na armentsite v Haskovo*. Haskovo: Armeniska Apolisticheska Pravoslavna Tsarkva „Surp Stepanos“].

Маева, Мила 2021: Митът за завръщане. – В: *Български общности в чужбина. Аспекти на културата, идентичността и миграцията*. Съст. Валентин Воскресенски, Мина Христова, Таня Матанова. София: Академично издателство „Проф. Марин Дринов“, 189–210 [Maeva, Mila 2021: *Mitat za zavrashtane*. – In: *Bulgarski obshtnosti v chuzhbina. Aspekti na kulturata, identichnostta i migratsiyata*. Sast. Valentin Voskresenski, Mina Hristova, Tanya Matanova, 189–210].

Матанова, Таня 2009. Концепции за родина при българските мигранти. – Електронно списание *LiterNet*, № 6 (115). – http://liternet.bg/publish25/t_matanova/konsepcii.htm. [Matanova, Tanya 2009: Kontseptsi za rodina pri bulgarskite migranti. – *Elektronno spisanie LiterNet*, No. 6 (115). – http://liternet.bg/publish25/t_matanova/konsepcii.htm].

Матанова, Таня 2016: *С две родини, два езика, две култури... Поколението от смесен брак – идентичност и етнокултурни характеристики*. София: Парадигма [Matanova, Tanya 2016: *S dve rodini, dva ezika, dve kulturi... Pokolenieto ot smesen brak – identichnost i etnokulturni harakteristiki*. Sofia: Paradigma].

Матанова, Таня, Владимир Пенчев 2021: „Помагаме... кой с каквото може“. Етнопредприемачество и етноспомоществувателство сред арменската общност в България. – В: *Миграции, общности и культурноисторическо наследство*. Съст. Пенка Пейковска и др. София: Издателство на БАН „Проф. Марин Дринов“, 501–533 [Matanova, Tanya, Vladimir Penchev 2021: „Pomagame... koy s kakvoto mozhe“. Etnopredpriemachestvo i etnospomoshestvovatelstvo sred armenskata obshtnost v Bulgaria. – In: *Migratsii, obshtnosti i kulturnoistorichesko nasledstvo*. Sast. Penka Peykovska i dr. Sofia: Izdatelstvo na BAN „Prof. Marin Drinov“, 501–533].

Мицева, Евгения, Сирануш Папазян-Таниелян 2007: *Арменците разказват за себе си*. София: Академично издателство „Проф. Марин Дринов“ [Mitseva, Evgenia, Siranush Papazyan-Tanielyan 2007: *Armentsite razkazvat za sebe si*. Sofia: Akademichno izdatelstvo, Marin Drinov“].

Назърска, Жоржета, Марко Хайдиняк 2011: Смесени и транснационални семейства в България. – В: *Миграции, пол и междукультурни взаимодействия в България*. Съст. Марко Хайдиняк. София: МЦИМКВ, 119–176 [Nazarska, Zhorzheta, Marko Haydinyak 2011: Smeseni i transnatsionalni semeystva v Bulgaria. – In: Haydinyak, Marko (sast.). *Migratsii, pol i mezhdukulturni vzaimodeyestviya v Bulgaria*. Sofia: MTSIMKV, 119–176].

Пенчев, Владимир 1999: Парадоксът на (би)идентичността, или още веднъж за „българските“ словащи. – *Български фолклор*, № 4, 15–22 [Penchev,

Vladimir 1999: Paradoksat na (bi)identichnostta, ili oshte vednash za “bulgarskite” slovatsi. – *Bulgarski folklor*, No. 4, 15–22].

Пилева, Десислава 2018: *Имиграция и смесени семейства (между българи и имигранти от Близкия Изток и Северна Африка)*. Непубликуван дисертационен труд. София, ИЕФЕМ – БАН [Pileva, Desislava 2018: *Imigratsiya i smeseni semeystva (mezhdu bulgari i imigranti ot Blizkiya Iztok i Severna Afrika)*. Nepublikuvan disertatsionen trud. Sofia, IEFSEM – BAS].

Пранджева, Зорница 2019: *Религията като фактор в културните взаимодействия в градска среда (По материали от гр. Пловдив)*. Непубликуван дисертационен труд. Пловдив: Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Философско-исторически факултет, Катедра Етнология [Prandzheva, Zornitsa 2019: *Religiyata kato faktor v kulturnite vzaimodeystviya (Po materiali ot gr. Plovdiv)*. Nepublikuvan disertatsionen trud. Plovdivski universitet „Paisiy Hilendarski“, Filosofsko-istoricheski fakultet, Katedra Ethnologiya].

Тавитян, Такухи 2017: *Арменците в България. Идентичност и историческа памет*. Непубликуван дисертационен труд. Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Философско-исторически факултет, Катедра Етнология [Tavityan, Takuhi 2017: *Armentsite v Bulgaria. Identichnost i istoricheska pamet*. Nepublikuvan disertatsionen trud. Plovdivski universitet „Paisiy Hilendarski“, Filosofsko-istoricheski fakultet, Katedra Ethnologiya].

Титова, Татьяна А. 1999: *Этническое самосознание в национально-смешанных семьях*. Казань: Форт-Диалог [Titova, Tatyana A. 1999: *Etnicheskoye samosoznanie v natsional'no-smeshannyh sem'yakh*. Kazan': Fort-Dialog].

Уалиева, Сауле К. 2008: Межэтнические браки в Казахстане и дети. – В: *Этнодемографические процессы в Казахстане и сопредельных территориях: Сборник научных трудов IX Международной научно-практической конференции 16–17 мая 2008 г.* Усть-Каменогорск, 370–379 [Ualiyeva, Saule K. 2008: Mezhethnicheskiye braki v Kazakhstane i deti. – In: *Etnodemograficheskie protsessy v Kazakhstane i sopredel'nyh territoriyah: Sbornik nauchnyh trudov IX Mezhdunarodnoy nauchno-prakticheskoy konferentsii 16–17 maya 2008 g.* Ust'-Kamenogorsk, 370–379].

Шнитеер, Мария (съст.) 2013: *Религиозна идентичност – аспекти на модерността. Религиозна идентичност – теоретични и емпирични аспекти. Модел за разрешаване на религиозни конфликти*. Пловдив: Студио 18 [Shniter, Maria (sast.) 2013: *Religioznata identichnost – aspekti na modernostta. Religioznata identichnost – teoretichni i empirichni aspekti. Model za razreshavane na religiozni konflikti*. Plovdiv: Studio 18].

Baumann, Gerd 1996: *Contesting Culture: Discourses of Identity in Multi-Ethnic London*. Cambridge: Cambridge University Press.

Bradatan, Costica 2003: Cuisine and Cultural Identity in the Balkans. – *Anthropology of East Europe Review*, 21 (1), 43–47.

Brubaker, Rogers 2002: Ethnicity without Groups. – *Archives Europeenes de Sociologie*, 2, 163–189.

Hobsbawm, Eric 1983: *The Invention of Tradition*. Cambridge: Cambridge University Press.

Knight, George P., Martha E. Bernal, Camille A. Garza, Marya K. Cota, Katheryn A. Ocampo 1993: Family Socialization and the Ethnic Identity of Mexican-American Children. – *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 24, 99–114.

Massingue, Eva 2005: *Sichtbar anders – aus dem Leben afrodeutscher Kinder und Jugendlicher*. Frankfurt am Main: Brandes & Apsel Verlag GmbH.

Nowicka, Ewa 2006: Identity and Socio-Cultural Capital: Duality of Transnational People in Poland. – *Ethnic and Racial Studies*, 29 (6), 1072–1086.

Oikawa, Sara, Tomoko Yoshida 2007: An Identity Based on Being Different: A Focus on Biethnic Individuals in Japan. – *International Journal of Intercultural Relations*, 31, 633–653.

Phinney, Jean S., Mona Devich-Navarro 1997: Variations in Bicultural Identification Among African American and Mexican American Adolescents. – *Journal of Research on Adolescence*, 7, 3–32.

Postiglione, Gerard A. 2007: *Ethnic Minority Policy in Education: the Educational Challenge of Harmonious Multiculturalism*. Paper presented at the Bejing Forum “The Harmony of Civilizations and Prosperity for All Diversity in the Development of Human Civilization”, Bejing, China.

Streitz, Willi 1983: Theoretische und methodische Implikationen des Symbolischen Interaktionismus im Hinblick auf die Untersuchung von Heimat und Identität. – In: *Jahrbuch für Ostdeutsche Volkskunde*, Bd. 26. Ed.: Ulrich Tolksdorf. Marburg: N. G. Elwert Verlag, 289–310.

Wenzler-Cremer, Hildegard 2005: *Bikulturelle Sozialisation als Herausforderung und Chance: Eine qualitative Studie über Identitätskonstruktionen und Lebensentwürfe am Beispiel junger deutsch-indonesischer Frauen*. Dissertation. Albert-Ludwig-Universität Freiburg, Wirtschafts- und Verhaltenswissenschaftliche Fakultät.

Zlatkova, Meglena 2014: Inhabiting Divided Territories: “Coming Home” And “Returning to the Homeland”. Heirs and Rituals On Both Sides of the Bulgarian-Turkish Border. – In: *The Yearbook of the SIEF Working group on the Ritual Year*. Dobrinka Parusheva, Lina Gergova (eds.). Sofia: IEFSEM – BAS, 142–161.

Таня Матанова

Институт за етнология и фолклористика

с Етнографски музей

Българска академия на науките

ул. „Акад. Георги Бончев“, бл. 6

1113 София, БЪЛГАРИЯ

tanya.matanova@iefem.bas.bg